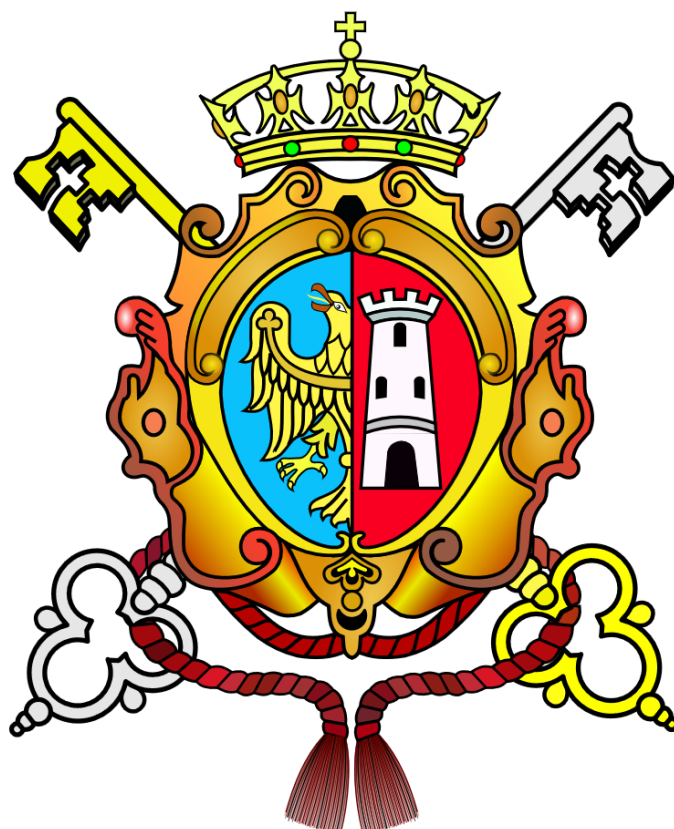

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI
NAD ZABYTKAMI GMINY WADOWICE
na lata 2016 - 2019**

mART Marta Danielska
ewidencjazabytkow@gmail.com

WADOWICE, LIPIEC 2018

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice.....	3
3. Metodologia.....	4
4. Realizacja.....	4
5. Podsumowanie.....	25

1. Wstęp

Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego oraz opieka nad zabytkami w gminie Wadowice została zatwierdzona w 2016 r. mocą Uchwały Nr XX/160/2016 Rady Miejskiej w Wadowicach z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy Wadowice na lata 2016 - 2019.

W Programie zostały określone priorytety i kierunki działań zarówno samorządu gminnego, jak i mieszkańców gminy Wadowice - obecnych oraz przyszłych właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych.

Celem Programu było aktywne i efektywne zarządzanie zasobami dziedzictwa kulturowego gminy poprzez wyznaczenie podstawowych kierunków działań i budowanie spójnej polityki ochrony zabytków w perspektywie wieloletniej. Oczekiwany rezultatami była poprawa stanu zachowania zabytków, wyeksponowanie walorów krajobrazu kulturowego oraz wykorzystanie zabytków na potrzeby turystyczne, społeczne i gospodarcze.

Niniejsze Sprawozdanie obejmuje realizację zadań, dla wyznaczonych celów, zawartych w Gminnym programie opieki nad zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019 w okresie od 27 kwietnia 2016 r. do 1 czerwca 2018 r.

2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.) Burmistrz zobowiązany jest do sporządzania co dwa lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawiania go Radzie Miejskiej. Wykonanie takiego sprawozdania, powinno być poprzedzone oceną poziomu realizacji programu, która powinna uwzględniać: wykonanie zadań, które zostały przyjęte do realizacji w czteroletnim okresie obowiązywania gminnego programu opieki nad zabytkami oraz efektywność ich wykonania.

Sprawozdanie ma na celu analizę efektywności i określenie zasadności kierunków działań przyjętych w programach w kontekście zmieniających się uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i społecznych. Pomoże ocenić realizację działań oraz przyjęte rozwiązania formalno - finansowe i w efekcie sformułować wnioski na potrzeby kolejnego programu oraz innych gminnych dokumentów strategicznych na następne lata.

3. Metodologia

Sprawozdanie sporządzono na podstawie danych i informacji uzyskanych z następujących źródeł:

- komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Wadowicach:
 - Wydział Obsługi Ruchu Turystycznego,
 - Wydział Ogólno - Organizacyjny,
 - Wydział Planowania Przestrzennego,
 - Wydział Infrastruktury i Rozwoju,
 - Wydział Promocji Gminy,
 - Zespół stanowisk ds. kadrowych.
- Jednostki:
 - Muzeum Miejskie.

4. Realizacja

Zebrane dane i informacje usystematyzowano i ułożono według kolejności priorytetów i kierunków działań zapisanych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019. Przedstawiono tylko zrealizowane zadania.

PRIORYTET I: REWALORYZACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, JAKO ELEMENT ROZWOJU SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO GMINY.

Kierunek działań 1. Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego gminy na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne.

1. Zadanie: Współpraca oraz wspieranie działań w zakresie ustalenia potrzeb rozwoju bazy turystycznej i propagowania walorów gminy.

- 2016, 2017 r. - udział w targach turystycznych, mający na celu propagowanie walorów Gminy Wadowice.
- 2016 r. - dotacja w wysokości dla Towarzystwa Miłośników Ziemi Wadowickiej na realizację zadań z zakresu kultury:
 - 6 860 zł - „Historia pieczęci miasta Wadowic”
 - 5 000 zł - „Medal: herb miasta Wadowice”.
- 2017 r. - realizacja badań ankietowych wśród turystów i pielgrzymów korzystających z usług Informacji Turystycznej oraz przebywających na wadowickim rynku.
- 2017 r. - dotacja w wysokości 5 000 zł dla Towarzystwa Miłośników Ziemi Wadowickiej na realizację zadania z zakresu kultury: Konferencja naukowa „Dziedzictwo kulturowe Wadowic wczoraj i dziś”.

2. Zadanie: Opracowanie zasad dotyczących umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych w gminie, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i ustawą krajobrazową, w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

- 2016 r.

Na podstawie art. 37b ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1073 z późn. zm.), została podjęta przez Radę Miejską w Wadowicach Uchwała nr XXX/226/2016 z dnia 20 grudnia 2016 r., w sprawie przygotowania projektu uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane na terenie miasta i gminy Wadowice. Następnie Burmistrz Wadowic rozpoczął prace nad sporządzaniem projektu uchwały zgodnie z art. 37b ust.2 ww. ustawy.

- 2017 r.

Urząd Miasta przeprowadził konsultacje z mieszkańcami i przedsiębiorcami, działającymi na terenie miasta i gminy Wadowice w sprawie przygotowania projektu uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane na terenie miasta i gminy Wadowice. Ich wynikiem są:

1. Raport z konsultacji społecznych z mieszkańcami i przedsiębiorcami, działającymi na terenie miasta i gminy Wadowice w sprawie sporządzenia uchwały dot. zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane na terenie miasta i gminy Wadowice.

2. Raport o stanie istniejącym.

3. Burmistrz Wadowic sporządził projekt uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ww. ustawy.

- 2018 r.

Wydział Planowania Przestrzennego zasięgnął opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska o projekcie uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ww. ustawy. Uzgodniono projekt uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ww. ustawy, z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu. Zasięgnięto opinii właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej o projekcie uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ww. ustawy. Zasięgnięto opinii marszałka województwa o projekcie uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ww. ustawy. Ogłoszono w prasie lokalnej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie o wyłożeniu projektu uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ww. ustawy, do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia. Projekt został wyłożony do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni. W czasie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

wyłożenia i przez okres 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia zbierano uwagi do tego projektu. Obecnie trwa zbieranie uwag.

Wszelkie informacje dotyczące procedury w przedmiocie uchwalenia uchwały, o której mowa w art. 37a ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1073 z późn. zm.) zostały udostępnione są na stronie www.wadowice.pl.

3. Zadanie: Utrzymanie i opracowanie nowych szlaków turystycznych, wykorzystujących walory dziedzictwa kulturowego.

- 2016 r. - opracowanie koncepcji nowego produktu turystycznego Szlak Galicyjski - koszt: 5 500 zł.
- 2017 r. - opracowanie projektu graficznego Szlaku Galicyjskiego - koszt: 13 972,80 zł.

Kierunek działań 2. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.

4. Zadanie: Promowanie istniejących wartości krajobrazowych gminy oraz atrakcyjnych przestrzeni widokowych.

- 2017 r. - organizacja imprezy Rodzinny Rajd Rowerowy - promowanie walorów przyrodniczych doliny rzeki Skawy i Beskidu Małego, współpraca z Nadleśnictwem Andrychów - łączny koszt rajdu: 2 456,40 zł.
- Gmina Wadowice przyznała dotacje na zadania z zakresu kultury fizycznej realizowane na terenie gminy Wadowice w 2016 r. dot. organizacji imprez sportowo - rekreacyjnych (rajdy). Imprezy promowały walory turystyczne obszaru gminy:

ORGANIZACJA	NAZWA IMPREZY/ZAJĘĆ	DOTACJA	LICZBA UCZESTNIKÓW
Fundacja „ŚWIĘTY UŚMIECHNIĘTY”	II Wadowicki Półmaraton Górski	5 000,00	333
Ognisko TKKF „LESKOWIEC” Wadowice	XV Rodzinny Rajd Rowerowy	2 000,00	250
ZHP Chorągiew Krakowska Hufiec Ziemi Wadowickiej	XII Harcerski Rajd Rowerowy	1 000,00	39
RAZEM		8 000,00	622

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

- Dotacja przyznana na zadania z zakresu kultury fizycznej zrealizowane na terenie Gminy Wadowice w 2017 r. dot. organizacji imprez sportowo - rekreacyjnych (rajdy):

ORGANIZACJA	NAZWA IMPREZY/ZAJĘĆ	DOTACJA	LICZBA UCZESTNIKÓW
Fundacja „ŚWIĘTY UŚMIECHNIĘTY”	III Wadowicki Półmaraton Górski	5 000,00	283
Ognisko TKKF „LESKOWIEC” Wadowice	16 Rodzinny Rajd Rowerowy	2 000,00	300
PTTK Oddział „ZIEMIA WADOWICKA”	XXII Zawody na Orientację „AndInO”	1 000,00	570
ZHP Chorągiew Krakowska Hufiec Ziemi Wadowickiej	Bieg na Orientację - INO	1 000,00	70
	13 Harcerski Rajd Rowerowy	1 000,00	50
RAZEM		10 000,00	1 273

5. Zadanie: W momencie przyjmowania strategii, programów, nowych planów lub zmian w planach, zwiększenie uwagi na prawidłowość treści dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami.

- W latach 2016 - 2017 opracowany i przyjęty został „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wadowice na lata 2016 - 2023” (GPR). W Programie umieszczono informacje na temat zabytków umiejscowionych na obszarze Gminy Wadowice i obszarze rewitalizacji, m.in. problemy w obszarze obiektów zabytkowych (problemy funkcjonalno - przestrzenne). Liczba zabytków na obszarze gminy służyła jako jeden ze wskaźników funkcjonalno - przestrzennych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W wizji GPR dla miejskiego podobszaru rewitalizacji zawarto aktywne działania na rzecz ochrony istniejących zabytków. Dodatkowo w jednym z celów (cel V) GPR CEL V Poprawa jakości przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji - zawarto opracowanie programu wsparcia remontu zabytkowych kamienic.
- W 2017 r. przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XLII/326/2017 Rady Miejskiej W Wadowicach z dnia 30 października 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Wadowicach przy ul. dr Józefa Putka.

Kierunek działań 3. Rozszerzenie zasobów prawnych form ochrony zabytków gminy Wadowice.

6. Zadanie: Kontynuowanie działań związanych z aktualizacją i weryfikacją obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

- 2016 r.
Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice została zatwierdzona Zarządzeniem Nr 0050.412.2016.PP Burmistrza Wadowic z dnia 22 kwietnia 2016 r. Przy aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice wykreślono obiekty, które utraciły swoje wartości architektoniczne w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Zmiany w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice zostały zatwierdzone Zarządzeniem Nr 0050.501.2016.PP Burmistrza Wadowic z dnia 30 sierpnia 2016 r. Włączono do GEZ budynek położony przy ul. Legionów 19 - karta nr 304.
- 2017 r.
Zmiany w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice zostały zatwierdzone Zarządzeniem Nr 0050.825.2017.PP Burmistrza Wadowic z dnia 11 grudnia 2017 r. Włączono do GEZ. KOSZARY CHOCIMSKIE położone przy ul. Wojska Polskiego 17 - karta nr 305.

Kierunek działań 4. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

7. Zadanie: Utrzymanie obiektów zabytkowych we właściwym stanie technicznym i estetycznym oraz prowadzenie prac remontowo - konserwatorskich przy obiektach zabytkowych, stanowiących własność gminy.

- 2016 r.:
 1. Remont elewacji budynku ul. Krakowska 8 - 84 427,54 zł
 2. Projekt wewnętrznej instalacji c.o. w budynku ul. Kościelna 4 - 8 364,00 zł
 3. Naprawa posadzki cementowej w budynku ul. Kościelna 4 - 3 101,68 zł
 4. Konserwacja kapliczki przydrożnej „Serca Matki Bożej” w Barwałdzie Dolnym - 19 889,00 zł
 5. Konserwacja muru kamiennego przy ogrodzie pielgrzyma - 55 682,31 zł.
- 2017 r.:
 1. Ocieplenie strychu budynku Urzędu Miejskiego - 58 428,51 zł
 2. Budowa wewnętrznej instalacji c.o. etap I w budynku ul. Kościelna 4 - 162 066,87 zł
 3. Remont instalacji c.o. w budynku ul. Krakowska 8 - 9 972,88 zł
 4. Program prac konserwatorskich kapliczki Jana Nepomucena w Kaczynie - 1 414,50 zł.
- W latach 2016/2017 zamieszczano na stronie internetowej - www.wadowice.pl, informacje o konkursach itp. pochodzące m.in. z NID (Narodowy Instytut Dziedzictwa).

8. Zadanie: Długofalowa rewaloryzacja zabytkowego układu urbanistycznego miasta Wadowic, poprzez systematyczną renowację kamienic.

- 2016 r. - wyremontowano 8 obiektów (w tym 6 kamienic):

Plac Jana Pawła II 8 oraz Plac Kościuszki 23, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcia wykonane w listopadzie 2016 r. - po remoncie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Plac Kościuszki 23, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcie wykonane w listopadzie 2016 r. - po remoncie

Plac Jana Pawła II 6, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcie wykonane w listopadzie 2016 r. - po remoncie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Plac Jana Pawła II 15, ul. Mickiewicza 2, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r. (obiekt nieujęty GEZ)

Zdjęcie wykonane w listopadzie 2016 r. - po wykonanym częściowym remoncie (sam parter).

ul. Krakowska 8, Wadowice (koszt - 84 427,54 zł)

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcie wykonane w listopadzie 2016 r. - po wykonanym remoncie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

ul. Zatorska 1, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcie wykonane w listopadzie 2016 r. - po wykonanym remoncie.

Schody, pomiędzy ul. Krakowską a ul. Emilii i Karola Wojtyłów, Wadowice (koszt - 193 592,69 zł)

Zdjęcie wykonane w 2016 r.

Zdjęcie wykonane w listopadzie 2016 r. - po wykonanym remoncie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Kapliczka słupowa Serca Matki Bożej 1892 r. w Barwałdzie Dolnym (koszt - 19 889,00 zł, w tym 6 000,00 zł dofinansowanie z Województwa Małopolskiego)

- 2017 r. - wyremontowano 4 obiekty:

ul. Lwowska, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Zdjęcia wykonane w październiku 2017 r. - po wykonanym remoncie

Aleja Matki Bożej Fatimskiej 5, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcie wykonane w październiku 2017 r.
- po wykonanym remoncie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

ul. Mickiewicza 11, Wadowice

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Zdjęcie wykonane w październiku 2017r. - po wykonanym remoncie

ul. Mickiewicza 5, Wadowice (elewacja pomalowana na wysokości parteru)

Zdjęcie wykonane w styczniu 2016 r.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Zdjęcie wykonane w październiku 2017 r. - po wykonanym remoncie

- Kapliczki wytypowane w 2016 r. do wykonania programu konserwatorskiego, w późniejszym czasie przeprowadzenia remontu

Jaroszowice, figura Matki Boskiej usytuowana przy budynku nr 115 (wymaga remontu i jest lekko pochylona), GEZ karta nr 4

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Jaroszowice, kapliczka usytuowana przy drodze nr 28 (wymaga remontu), GEZ karta nr 8

Zawadka, kapliczka św. Jana Nepomucena, usytuowana przy budynku 63a (wymaga remontu),
GEZ karta nr 1

Klecza Dolna, krzyż przydrożny usytuowany przy budynku nr 117 (wymaga remontu - wykonany z drewna), GEZ karta nr 3

Wadowice, krzyż usytuowany naprzeciwko nr 70 (wymaga niewielkiego remontu), GEZ karta nr 2

9. Zadanie: Wspieranie lub prowadzenie prac porządkowych na terenach zabytkowych cmentarzy znajdujących się na terenie gminy.

- Zgodnie z porozumieniem z 2016 r. z Wojewodą Małopolskim w sprawie powierzenia zadania należącego do zakresu administracji rządowej, dotyczącego nieodpłatnego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, znajdujących się na terenie Gminy Wadowice pracownicy gospodarczy Urzędu Miejskiego utrzymują czystość i porządek na cmentarzu Wojskowym przy ul. Wojska Polskiego. W związku z tym, że prace są wykonywane przez pracowników Urzędu w ramach pracy, nie jest możliwe określenie kosztów tych działań.

Kierunek działań 4. Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

10. Zadanie: Podnoszenie poziomu wykształcenia pracowników Urzędu Miejskiego zatrudnionych w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego, poprzez przeprowadzanie odpowiednich szkoleń.

- Uczestnictwo pracowników Urzędu Miejskiego w szkoleniach organizowanych przez MISTiA (Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji) w Krakowie, poruszane są na nich kwestie ochrony zabytków.

PRIORYTET II: BADANIE I DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ PROMOCJA I EDUKACJA SŁUŻĄCA BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI.

Kierunek działań 1. Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.

11. Zadanie: Elektroniczna publikacja wykazu gminnej ewidencji zabytków na stronie internetowej gminy.

- Opublikowano Gminną Ewidencję Zabytków gminy Wadowice wraz ze zmianami w BIP.
- Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice zatwierdzona Zarządzeniem Nr 0050.412.2016.PP Burmistrza Wadowic z dnia 22 kwietnia 2016 r. - liczba odwiedzin - 1400.
- Zmiany w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice zatwierdzone Zarządzeniem Nr 0050.501.2016.PP Burmistrza Wadowic z dnia 30 sierpnia 2016 r. - liczba odwiedzin - 133.
- Zmiany w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Wadowice zatwierdzone Zarządzeniem Nr 0050.825.2017.PP Burmistrza Wadowic z dnia 11 grudnia 2017 r. - liczba odwiedzin - 75.

Kierunek działań 2. Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym.

12. Zadanie: Wydawanie i wspieranie publikacji, folderów promocyjnych, przewodników poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy.

- 2016 r.:
 - broszura „Nawet Świąty w piłkę kopał”, zawiera fotografie niektórych zabytków Wadowic, współpraca z Muzeum Dom Rodzinny Ojca Św. Jana Pawła II i Muzeum Miejskim w kwestii przekazania zdjęć, nakład 30 tys. - koszt: 33 102,86 zł;
 - folder „Szlak Karola Wojtyły”, zawiera fotografie i informacje o miejscach związanych z Janem Pawłem II w tym zabytki: Muzeum Dom Rodzinny Ojca Św. Jana Pawła II, Muzeum Miejskie, Bazylika Ofiarowania NMP, Dom Katolicki, Magistrat - dawna Szkoła Powszechna, Rynek - Pl. Jana Pawła II, Dawna cukiernia K. Hagenhubera, Liceum Ogólnokształcące, Klasztor oo. Karmelitów Bosych - Sanktuarium Św. Józefa, Koszary 12 Pułku Piechoty, Zgromadzenie Sióstr Nazaretanek, Dawny Budynek TG „Sokół”, nakład 54 tys. - koszt: 8 892,90 zł;
 - broszura „Wadowice Tu wszystko się zaczyna/zaczęło”, zawiera fotografie i informacje o miejscach atrakcyjnych turystycznie w tym zabytkach - Bazylika Ofiarowania NMP, Rynek, budynek PKP, Koszary, Cmentarz Wojskowy, cmentarz żydowski, kamienica

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Jerzego Klugera, Muzeum Dom Rodzinny Ojca Św. Jana Pawła II, Muzeum Miejskie, Dworek Emila Zegadłowicza, nakład 23 tys., koszt: 18 456 zł;

- plan bazyliki, zawiera fotografie i informacje o Bazylice Ofiarowania NMP, nakład 12 tys. kart, koszt: 986,15 zł;

- plan miasta, zawiera trasę Szlaku Karola Wojtyły, nakład 20 tys. kart, koszt: 2311,50 zł;

- kolorowanka dla dzieci, zawiera karty do rysowania z obiektami również zabytkowymi Wadowic - Dom Rodzinny Jana Pawła II, Zgromadzenie Sióstr Nazaretanek, Magistrat - dawna Szkoła Powszechna, Rynek - Plac Jana Pawła II, Koszary 12 Pułku Piechoty, Bazylika Ofiarowania NMP, Klasztor Ojców Karmelitów Bosych, Muzeum Miejskie, Liceum Ogólnokształcące, Siedziba Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, nakład 6 tys., koszt: 8 856 zł.

- 2017 r.

- seria trzech folderów „Wokół Wadowic” (Na rowerze, Z plecakiem w Beskid Mały, Z nurtem Skawy) nakład 6 tys., koszt: 8 142,60 zł;

- zeszyt kulinarny „Smaki Ziemi Wadowickiej”, nakład 10 tys., koszt: 22 801,46 zł;

- folder „Szlak Karola Wojtyły”, nakład 20 tys., koszt: 4 781,01 zł;

- broszura „Wadowice Tu wszystko się zaczyna/zaczęło”, dodruk, nakład 5 tys., koszt: 5 842,50 zł.

13. Zadanie: Prowadzenie działalności edukacyjnej skierowanej do młodzieży szkolnej poprzez organizowanie dla niej: wystaw, konkursów szkolnych popularyzujących historię gminy oraz jego zabytki itp.

- Dotacja przyznana na zadania z zakresu kultury zrealizowane na terenie Gminy Wadowice w 2016 r:

ORGANIZACJA	NAZWA IMPREZY/ZAJĘĆ	DOTACJA	LICZBA UCZESTNIKÓW
1. ORGANIZACJA IMPREZ I PIKNIKÓW KULTURALNYCH NA TERENIE GMINY WADOWICE			
Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski Koło Powiatowe w Wadowicach	Impreza integracyjna z okazji Światowego Dnia Niewidomego i Białej Laski	1 000 zł	75
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Pod Jaroszowicką Górą”	Piknik Rodzinny „Powitanie lata w Jaroszowicach	1 500 zł	400
ZHP Chorągiew Krakowska Hufiec Ziemi Wadowickiej	Złot Drużyn Hufca Ziemi Wadowickiej	8 000 zł	450
	72 Rocznicą Wybuchu Powstania Warszawskiego - Młodzież Pamięta	2 000 zł	1080

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

	Piknik Rodzinny nad Skawą	7 500 zł	1600
Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej	Śpiewam Tobie Ojczyzno	2 000 zł	400
Fundacja „SOWIARNIA”	WadoWianki. Noc Świętojańska 2016	15 000 zł	500
Stowarzyszenie „GRUPA PRÓG”	Piknik Rodzinny „Ale Cyrk! ”	10 000 zł	375
RAZEM		47 000 zł	4880
2. UPOWSZECHNIANIE KULTURY NA TERENIE GMINY WADOWICE POPRZEZ ZAJĘCIA ORAZ WARSZTATY EDUKACYJNE (NP. PLASTYCZNE, TEATRALNE, MUZYCZNE)			
Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Dać Szansę” w Wadowicach	„Mali rękodzielnicy” - warsztaty z rękodzieła	1 000 zł	15
Ochotnicza Straż Pożarna w Kleczy	Zajęcia oraz warsztaty edukacyjno - muzyczne	15 000 zł	45
Fundacja „SURSUM CORDA”	„Sposób na wolny czas” - zajęcia: muzyczne, teatralne, plastyczne	2 000 zł	83
Fundacja „SOWIARNIA”	„Łapkodzielo ponad granicami”	6 000 zł	38
Fundacja OSP Chocznia	Zajęcia muzyczne	15 000 zł	60
Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej	Warsztaty malarstwa sakralnego	4 140 zł	20
	Historia pieczęci miasta Wadowice	6 860 zł	625
RAZEM		50 000 zł	886
3. WYTWORZENIE DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO NA TERENIE GMINY WADOWICE			
Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej	Medal: herb miasta Wadowice	5 000 zł	1000
Stowarzyszenie „GRUPA PRÓG”	„Opowieści kolędników” - słuchowisko muzyczne	10 000 zł	40
RAZEM		15 000 zł	1040
4. DOFINANSOWANIE UDZIAŁU WKŁADU WŁASNEGO ORGANIZACJI W PROJEKCIE Z ZAKRESU KULTURY ZGŁASZANYM DO DOFINANSOWANIA ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH W KWOCIE NIE WYŻSZEJ NIŻ 20% WARTOŚCI TEGO PROJEKTU			
Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej	Powiatowy plener malarsko - fotograficzny	1 400 zł	80

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. M. Wadowity	Wydanie publikacji na 150-lecie dawnego Gimnazjum i Liceum w Wadowicach	5 760 zł	900
RAZEM		7 160 zł	980

- Dotacja przyznana na zadania z zakresu kultury zrealizowane na terenie Gminy Wadowice 2017 r.:

ORGANIZACJA	NAZWA ZAJĘĆ/IMPREZY	DOTACJA	LICZBA UCZESTNIKÓW
1. ORGANIZACJA IMPREZ I PIKNIKÓW KULTURALNYCH NA TERENIE GMINY WADOWICE			
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Pod Jaroszowicką Górą”	Festyn Rodzinny w Jaroszowicach	1 500,00	400
Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski Koło Powiatowe w Wadowicach	Impreza integracyjna z okazji Światowego Dnia Niewidomego i Dnia Białej Laski	1 000,00	75
Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej	X plener malarsko - fotograficzny im. F. Suknarowskiego	10 000,00	32
	Konferencja naukowa „Dziedzictwo kulturowe Wadowic wczoraj i dziś”	5 000,00	40
	Śpiewam Tobie Ojczyzno	5 000,00	1 200
ZHP Chorągiew Krakowska Hufiec Ziemi Wadowickiej	Festiwal Piosenki Harcerskiej	2 000,00	300
	Złot Drużyn Hufca Ziemi Wadowickiej	8 000,00	450
	73 rocznica Wybuchu Powstania Warszawskiego - Młodzież Pamięta	2 000,00	1 000
	Piknik Rodzinny nad Skawą	8 000,00	1 500
Fundacja OSP Chocznia	Koncert „Strażacy Świętemu Janowi Pawłowi II w Hołdzie”	11 500,00	110
	Stół Wielkanocny	10 000,00	30
RAZEM		64 000,00	5 137

2. UPOWSZECHNIANIE KULTURY NA TERENIE GMINY WADOWICE POPRZEZ ZAJĘCIA ORAZ WARSZTATY EDUKACYJNE (NP. PLASTYCZNE, TEATRALNE, MUZYCZNE)			
Ochotnicza Straż Pożarna w Kleczy	Zajęcia muzyczne	24 000,00	35

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

Fundacja OSP Chocznia	Zajęcia muzyczne	24 000,00	25
Fundacja „SOWIARNIA”	Łapkodzieło 2.0	10 000,00	42
RAZEM		58 000,00	102

- **Międzyszkolny Konkurs Regionalny „Co wiem o Wadowicach i okolicy?”** - organizowany w Szkole Podstawowej nr 1 w Wadowicach od roku szkolnego 2006/2007. Skierowany jest do uczniów klas IV-VI. Co dwa lata odbywa się edycja międzyszkolna, w której biorą udział uczniowie z wadowickich szkół podstawowych. Miały ona miejsce w roku: 2009, 2011, 2013, 2015. W 2017 r. po raz pierwszy konkurs był adresowany dla wszystkich szkół podstawowych z terenu gminy.

Cele konkursu:

- pogłębienie wiedzy o własnym regionie i jego społeczeństwie,
- budzenie zainteresowania historią i kulturą małej ojczyzny,
- kształtowanie poczucia własnej tożsamości,
- popularyzowanie kultury regionalnej.

W edycji, która odbyła się 10 maja 2017 r., udział wzięło 12 trzyosobowych drużyn (czyli 36 uczniów) z różnych szkół z terenu całej gminy).

W tym roku odbył się konkurs, który był adresowany do uczniów tylko Szkoły Podstawowej nr 1 (19 kwietnia 2018 r.). W finale wzięło udział 12 uczniów z SP nr 1.

- **2016 r.** - spacer wadowickimi śladami niepodległości, wzięto w nim udział ok. 26 osób.
- **2017 r.:**
 - Rodzinny Rajd Rowerowy realizowany na terenie Gminy Wadowice, Gminy Tomice i Gminy Mucharz, trasa rajdu: Wadowice - Tomice - Jaroszowice - Mucharz - Jaroszowice - Wadowice. W rajdzie wzięło udział 90 osób.
 - spacer wadowickimi śladami niepodległości, wzięto w nim udział 35 osób.
- W latach 2016 - 2017 zrealizowano następujące wydarzenia poprzez Wydział Promocji, Wadowicką Bibliotekę Publiczną i Muzeum Miejskie:

Wydział Promocji:

- Wadowicki Jarmark Świąteczny,
- wycieczka na Goryczkowiec w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności, wrzesień 2017,
- wsparcie licznych imprez dożynkowych w sołectwach,
- organizacja uroczystości związanych z rocznicą urodzin Św. Jana Pawła II, w tym koncerty, biesiada z Kołami Gospodyń Wiejskich, konkurs na najsmaczniejszą kremówkę,
- wsparcie organizacyjne i zakup nagród na konkursy gminne, np. Międzyszkolny Konkurs Regionalny „Co wiem o Wadowicach i okolicy?”, który odbył się w Szkole Podstawowej nr 1 w Wadowicach, 10.05.2017 r.

Wadowicka Biblioteka Publiczna:

- spotkanie o historii wadowickiego sportu, 24.11.2017 r.
- wystawy malarskie artystów lokalnych, spotkania autorskie,

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

- Akademia Małego Wadowiczanina - autorski projekt Wadowickiej Biblioteki Publicznej, dzięki któremu uczniowie mogą lepiej poznać swoją Małą Ojczyznę - usłyszeć o jej historii, zabytkach i wybitnych postaciach zasłużonych dla miasta, Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej,
- Konferencja: Dziedzictwo kulturowe Wadowic - wczoraj i dziś, 09.06.2017 r.
- plener malarsko - fotograficzny im. Franciszka Suknarowskiego (organizowany przy wsparciu Gminy Wadowice),
- warsztaty pt. „Historia pieczęci miasta Wadowice” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Wadowicach, 27.01.2017 r.

Muzeum Miejskie:

- rocznik naukowy „Wadoviana. Przegląd historyczno - kulturalny”,
- warsztaty dla dzieci, Noc Muzeów.

14. Zadanie: Promowanie imprez folklorystycznych, warsztatów, przeglądów, festiwali, lokalnych obrzędów, jako produktów turystycznych stanowiących o tożsamości gminy.

- Promowanie wydawnictwa kulinarnego „Smaki Ziemi Wadowickiej” podczas wydarzenia „Niedzielne Grillowanie”, które odbyło się 23 lipca 2017 r. na Bulwarach rzeki Skawy (stoisko, na którym dystrybuowano bezpłatny zeszyt kulinarny, organizacja konkursu z wiedzy o regionie).
- Istotne wydarzenia w 2016 r.:
 - ogólne wystawy WCK i muzeum,
 - działanie Informacji Turystycznej.
 - CZERWIEC:
 - Promowanie biblioteki.
 - LIPIEC:
 - Światowe Dni Młodzieży,
 - Imprezy na rynku,
 - foldery informacyjno - turystyczne,
 - foldery na potrzeby ŚDM
 - Tour de Pologne.
 - SIERPIEŃ:
 - zabytkowe samochody na Placu Jana Pawła II,
 - leżaki i parasole na Placu Jana Pawła II,
 - Promowanie Gminy poprzez dożynki w Choczni, Piknik Rodzinny w Wadowicach, Festyny, Sam Smak, budki na święta Bożego Narodzenia z lokalnymi produktami.
 - WRZESIEŃ:
 - „Kultura na Widoku”,
 - „Gołąb Pokoju”.

Na terenie Gminy, Gmina i jej jednostki pomocnicze organizowały szereg podobnych działań z zakresu popularyzacji historii Gminy i jego zabytków.

5. Podsumowanie

W zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, Gmina Wadowice współpracuje z placówkami oświatowymi, kulturalnymi, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi, fundacjami i kościołami, promując wartości materialne oraz niematerialne dziedzictwa kulturowego całej gminy. Zadania wspierane były również przez projekty edukacyjne i promocyjno - turystyczne mające na celu wzrost świadomości kulturalnej oraz rozbudzenie zainteresowania zabytkami wśród mieszkańców.

Gmina Wadowice w okresie od 27 kwietnia 2016 r. do 1 czerwca 2018 r. realizowała założenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019 wykorzystując do tego celu pełen wachlarz możliwości formalno - prawnych, finansowych i merytorycznych.

W Programie zostało zaplanowanych 17 zadań, z czego zrealizowano 14 zadań, co daje 82,35% ze wszystkich zaplanowanych zadań. W sprawozdaniu zostały przedstawione tylko zrealizowane zadania. Wyniki te pokazują, że Gmina Wadowice bardzo aktywnie realizuje zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami oraz promowania dziedzictwa kulturowego regionu. Można przypuszczać, że na koniec okresu obowiązywania Programu wyniki będą kształtować się na poziomie około 90%.

Podsumowując należy stwierdzić, że priorytety były realizowane wszechstronnie przez różnorodne i komplementarne zadania, które w całości prowadziły do osiągnięcia założonego celu. Zadania te obejmowały zarówno działania bezpośrednio wpływające na poprawę stanu zachowania zabytków, jak i projekty, upowszechniające i promujące lokalne dziedzictwo kulturowe oraz zwiększające świadomość społeczną w zakresie potrzeby jego zachowania.

W latach 2016 - 2017 na remonty, konserwacje wydano **596 939,98 zł**, w tym dofinansowania/dotacje 6000,00 zł. Wyremontowano 16 obiektów, jednak tylko dla 7 obiektów istnieje możliwość podania kosztów remontów, reszta to obiekty prywatne.

- **2016 r.** - 365 057,22 zł, w tym dofinansowania - 6000,00 zł
- **2017 r.** - 231 882,76 zł.

W województwie małopolskim dotacje i dofinansowania za zabytki można pozyskać między innymi od: Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, ze Starostwa Powiatowego w Wadowicach. Dodatkowo funkcjonują między innymi: Konkurs pn. „Mecenat Małopolski”, Konkurs „Ochrona zabytków Małopolski”, Konkurs kapliczki Małopolski, Konkurs „Mecenat Małopolski bis”. Ważne jest aby i gmina i właściciele prywatni wiedzieli skąd mogą zdobyć dodatkowe środki, dzięki którym będą mogli przeprowadzać prace remontowe przy zabytkowych obiektach.

Kolejnym aspektem jest uchwała gminy w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Wadowice. Zmiana przepisów pozwala na dotowanie także obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Gmina powinna zaktualizować uchwałę, która może znacząco wpłynąć na stan zachowania zabytków. Udzielanie dotacji współfinansującej część kosztów na prace konserwatorskie,

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wadowice na lata 2016 - 2019

restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku, ma działanie stymulujące i uzupełniające nakłady ponoszone przez właścicieli zabytków. Wspieranie prac przy zabytkach znajdujących się w złym stanie technicznym, w szczególności w zakresie ich konserwacji, zabezpieczenia przed zniszczeniem i dewastacją, prowadzi do przyspieszenia efektu tych prac, ich kompleksowości i zgodności z warunkami konserwatorskimi, co bezpośrednio poprawia wizerunek gminy zwiększając jego atrakcyjność.

W gminie Wadowice aktywnie działają placówki zajmujące się szerzeniem dziedzictwa kulturowego. Ich oferta jest atrakcyjna i systematycznie zmieniana i uzupełniana, dzięki czemu przyciągają licznie odwiedzających. Wydatki w latach 2016 - 2017 na zadania z zakresu kultury, w tym organizacja imprez, projekty, druki folderów, ulotek itp. przeznaczono **407 122,18 zł**, w tym dotacje z Urzędu Miasta na kwotę **259 160,00 zł**:

- **2016 r.** - 217125,41 zł, dotacje: 127 160,00 zł
- **2017 r.** - 189 996,77 zł, dotacje: 132 000,00 zł

Nakład folderów, broszur - 186 tys.:

- **2016 r.** - 145 tys.,
- **2017 r.** - 41 tys.

Liczba uczestników - 13025:

- **2016 r.** - 7786,
- **2017 r.** - 5239.